

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3P/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821201714
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2022:5821201714.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou JUDr. Monikou Kurjakovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti L.: G., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX, maloleté deti v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, Námestie A. Bernoláka 381/4, Námestovo, IČO: 30 794 536, deti rodičov, matky: R. L., rod.Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX a otca: G. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, t. č. I. X. Y. V. V., R. XX, V., v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov konania **n e m á** právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 4.10.2021 v spojení s doplnením návrhu doručeným súdu dňa 25.10.2021 (čl. 7) otec mal. detí ako navrhovateľ žiadal, aby mu súd od 28.9.2021 do budúca znížil výživné na ktorého platenie v prospech svojich mal. detí bol posledne zaviazaný rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 6P/10/2017-44 zo dňa 12.9.2017 na sumu minimálneho výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona, čo odôvodňoval tým, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a z uvedeného dôvodu nemá taký príjem, aby platil výživné v inej ako v zákonom stanovenej minimálnej výške.

2. Matka s podaným návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasila. Táto v rámci svojej výpovede na pojednávaní dňa 9.3.2022 okrem iného uviedla, že s otcom mal. detí má spolu 4 deti. Najstaršia J. mala teraz 20 rokov a táto študuje posledný ročník na P. C. v G. F.. A. mala 18 rokov, tá študuje 4. ročník R. B.F. v G. F., teraz rovnako končí, potom však chce pokračovať v štúdiu na vysokej škole. Syn G. má XX rokov a študuje v X. na Technickej strednej odbornej škole X.ročník. H. je žiakom 9. ročníka ZŠ. Rovnako by mal nastúpiť v ďalšom školskom roku na Technickú strednú odbornú školu v X.. Ona je momentálne na materskej dovolenke s ďalším dieťaťom, ktoré pochádza z jej vzťahu s G. K.. Dcéra sa narodila teraz v novembri 2021, pričom všetci bývajú v rodinnom dome jej priateľa. Jej príjem pozostáva z materského príspevku vo výške 400 Eur a prídavkov na deti vo výške 102 Eur a z náhradného výživného vo výške 400 Eur. Najstaršie dcéry dochádzajú do G. F., a to denne. Tieto nepoberajú sociálne štipendium. Mesačne cestovné obe dcéry spolu vychádza na sumu 140 Eur. Dcéry sa v škole nestravujú, tieto obedujú až keď prídu domov. Robí im desiaty a denne im dáva 2 Eur každej jednej, aby si niečo kúpili na jedenie, keď sú v škole. Obe dcéry potrebovali kúpiť oblečenie na prax: A. 30 Eur a J. 50 Eur - čašnícke a kuchárske oblečenie a topánky. Takisto dcéry potrebovali kúpiť pomôcky do školy. Dcéra A. nosí okuliare a tieto jej každoročne kupuje, pretože jej kolíše zrak a potrebuje to ustáliť. Ďalšie výdavky má s deťmi na drogériu, oblečenie a stravu. Pokiaľ ide o synov, tak mal. G. do školy cestuje autobusom z K. do X., to mesačne vychádza 60 Eur. Tento rovnako nosí okuliare. Tiež mu musela kúpiť oblečenie na prax. Synovi rovnako

dáva denne 2 Eur, aby si kúpil niečo na jedenie v škole, obeduje potom doma. Mal. H. je žiakom 9. ročníka v B., keďže predtým žili v B. a syn už sa nechcel sťahovať do K., takže tento platí cestovné do školy mesačne okolo 60-70 Eur. Podľa toho akým spojom ide. Tento rovnako nosí okuliare a stravuje sa doma. Aj tomuto dáva denne 2 Eur. Rovnako aj na synov má výdavky na stravu, drogériu a oblečenie v domácom prostredí. Bez pomoci svojho partnera by to finančne neuniesla. Tento pracuje ako vodič z povolenia. Otec sa o deti nezaujímal ani na výživné neprispieval a výživné ani neplatil.

3. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že návrh otca na zníženie výživného navrhuje zamietnuť, nakoľko si otec situáciu v ktorej sa teraz nachádza zapríčinil sám. V čase uzavretia rodičovskej dohody a ani následne potom na strane otca neexistovali žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali zníženie výživného. Otec výživné neplatil a z tohto dôvodu sa nachádza v súčasnosti vo výkone trestu. Zníženie výživného v akejkoľvek výške by bolo v neprospech záujmu mal. detí a výrazne by to znížilo ich životnú úroveň.

4. Súd v danej veci nariadil pojednávanie na deň 9.3.2022, ktoré pojednávanie vykonal v neprítomnosti otca mal. detí, ktorý svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil skutočnosťou, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, pričom sa zároveň na základe dotazu súdu (čl. 25) vyjadril (čl. 26), že sa pojednávania osobne zúčastniť nechce a súhlasí s prejednaním a rozhodnutím veci v jeho neprítomnosti.

5. Na nariadenom pojednávaní tak súd vykonal dokazovanie výsluchom matky mal. detí, kolízneho opatrovníka mal. detí, ako aj lustráciou v Soc. poisťovni, s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6P/10/2017 a 10P/20/2016, s obsahom rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 6T/93/2020 a potvrdením o príjme otca vo VTOS, V. zo dňa 9.3.2022 (čl. 35), pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

6. Mal. deti L.- G.- XX rokov a H.-XX rokov pochádzajú z rozvedeného manželstva ich rodičov, ktoré manželstvo bolo právoplatne dňa 26.9.2017 rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 10P/20/2016 zo dňa 12.9.2017, kedy súd mal. deti na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na ich výživu sumou po 90 Eur mesačne na mal. G. ako aj H., ako aj na teraz už na plnoleté dcéry J., nar. X.X.XXXX, a to sumou po 120 Eur mesačne a na A., nar. XX.X.XXXX sumou po 100 Eur mesačne.

7. Matka mal. detí v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom pracovala na živnosť ako operátor výroby, kde dosahovala príjem vo výške od 400,- do 500,- Eur mesačne. Mal. G. v danej v dobe bol vo veku 13 rokov a bol žiakom druhého stupňa základnej školy. Mal. H. mal 10 rokov a bol žiakom základnej školy. V súčasnosti je matka na materskej dovolenke s ďalším mal. dieťaťom a jej príjem pozostáva z materského príspevku vo výške 400 Eur, mal. chlapci sú študenti strednej školy. Zmenilo sa aj bydlisko mal. detí, keďže v čase rozvodového konania tieto žili v B. kde aj navštevovali základnú školu, v súčasnosti žijú v K., kde obe deti majú náklady na cestu do školy tak do B. ako aj do X., tak ako na to matka poukazovala vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 9.3.2022. Z uvedeného vyplýva, že sa pomery zmenili aj na strane mal. detí, ktoré sú vekovo staršie, sú žiakmi vyšších stupňov škôl, s čím súvisia aj ich vyššie náklady na ich základné životné potreby v porovnaní s obdobím poslednej úpravy výživného, kde všetky náklady na ich výživu v danej dobe ako aj v súčasnosti zabezpečuje len ich matka, ktorej príjem je v súčasnosti obmedzený je na materskej dovolenke s ďalším dieťaťom, aj keď defacto rovnaký, resp. o niečo nižší ako v čase rozvodového konania kedy pracovala ako operátorka výroby (vtedy 400 až 500 eur mesačne v čistom). Matke v súčasnosti finančne vypomáha jej druh.

8. V čase posledného rozhodovania súdu o výživnom, a teda 12.9.2017 (utorok) bol otec evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný, pričom tento sa na danom pojednávaní vyjadril, že vo štvrtok a teda dňa 14.9.2017 má nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 2 mesiace. Príjem uvádzal v danej dobe z brigádnickej činnosti v oblasti stavebníctva, kde si podľa vlastného vyjadrenia takýmto spôsobom dokáže zarobiť v priemere mesačne v čistom sumu vo výške 850 Eur. Potom ako bol otec zaviazaný na platenie výživného tak ako je uvedené vyššie v bode 6. Odôvodnenia rozsudku sa tento po vyhlásení rozsudku vzdal práva podať odvolanie voči všetkým jeho výrokovým časťami, a teda aj voči výroku o výške svojej vyživovacej povinnosti.

9. V konaní bolo ďalej zistené, a to z lustrácie v ZVJS (čl. 46), že otec bol vo výkone trestu odňatia slobody v trvaní od 14.9.2017 do 14.11.2017 pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky. V súčasnosti

sa otec rovnako nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v trvaní od 28.9.2021 s predpokladaným koncom trestu 28.3.2024, podmienené prepustenie 28.12.2022, a to z dôvodu prečinu zanedbania povinnej výživy (čl. 21, 27- 30). Rovnako bolo zistené, že otec je v ústave na výkon trestu odňatia slobody v V. zaradený do práce ako pomocný pracovník v kuchyni a to od 15.2.2022, zrážky na výživnom tomuto vykonávané nie sú, čistá priemerná mzda tohto v období od 10/2021 do 2/2022 bola vo výške 99,23 Eur.

10. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom a účinnom znení (ďalej len „Zákon o rodine“) (2) Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa ustanovenia § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

14. Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine (1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Na základe vyššie zisteného skutkového a právneho stavu veci súd skúmal, či na strane účastníkov konania, teda najmä na strane navrhovateľa ako otca mal. detí došlo k takej zmene pomerov, ktorá má podstatný charakter a odôvodňuje zníženie výživného oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu o vyživovacej povinnosti otca vo vzťahu k maloletým deťom. Rovnako súd skúmal, či na strane otca došlo k subjektívnej alebo objektívnej skutočnosti spôsobujúcej zmenu v oblasti príjmových pomerov, výdavkov a celkových majetkových pomerov, pričom po zhodnotení skutkového stavu veci porovnaním pomerov v čase vydania rozvodového rozsudku, kedy naposledy o výživnom na maloleté deti bolo rozhodované, so súčasným stavom, návrh otca ako nedôvodný zamietol, a to z nasledovných dôvodov:

16. Otec návrh na zníženie výživného opieral o skutočnosť, že nemôže platiť výživné v posledne súdom stanovenej výške na mal. synov v sume po 90 Eur mesačne na každého z nich z dôvodu, že sa od 28.9.2021 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. V súvislosti s touto skutočnosťou je však podľa názoru súdu potrebné do úvahy zobrať fakt, že otec sa vo výkone trestu odňatia slobody nachádza z dôvodu spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy voči vyššie uvedeným mal. deťom, a teda o možnosť dosahovať adekvátny príjem na uspokojovanie tak svojich základných životných potrieb ako aj na platenie výživného voči mal. deťom sa tento pripravil sám. Navyše podľa názoru súdu porovnaním celkových pomerov otca v čase rozvodového konania so súčasnými pomermi otca, u tohto nedošlo ani k zmene celkových majetkových pomerov, keďže v čase rozvodového konania otec vedel, že 2 dni po rozhodnutí súdu v otázke výživného má nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody minimálne v trvaní 2 mesiacov, a teda že jeho schopnosť dosahovať príjem na platenie výživného minimálne vo výške stanovenej súdom môže byť po istú dobu obmedzená, navyše v danej dobe bol otec bez príjmu. Ak sa teda otec v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody obzvlášť za prečin zanedbania povinnej výživy voči svojim mal. synom tak podľa názoru súdu toto jeho ľahkovážne správanie nie je možné pripísať na ľarchu jeho mal. synov a to tým, že otcovi bude znížené výživné len z dôvodu, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, keď sa sám svojím konaním pripravil o možnosť zamestnania a teda dosahovania akého-takého príjmu na slobode, aby z neho prispieval svojim deťom na ich výživu. Súd

ešte záverom dodáva, že dieťa má základné právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, pričom za danej situácie by zníženie výživného bolo v rozpore so záujmami maloletých detí, ktorým zákon o rodine poskytuje zvýšenú ochranu, keď vyživovaciu povinnosť rodičov k maloletým deťom zakotvil priamo v ustn. § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 zákona o rodine ako základnú povinnosť rodiča, neplnenie ktorej sankcionuje ako sám zákon o rodine, tak aj Trestný zákon. Preto súd návrh otca a zníženie výživného ako nedôvodný zamietol.

17. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V danom prípade súd nemal za to, žeby boli splnené podmienky ustanovené v ust. § 55 Civilného mimosporového poriadku, a teda, žeby bolo možné priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania - § 364 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania - § 365 ods. 1 až 3 CSP.

Toto rozhodnutie je v časti o výživnom vykonateľné doručením (§ 44 Civilného mimosporového poriadku).

Podľa § 376 Civilného mimosporového poriadku, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky
- c) predajom hnuteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,

g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.